

Fælleskommunal mål- og indholdsbeskrivelse for SFO

Indhold

Forord. 2

Lovgivningen på området. 3

Et sammenhængende skole- og fritidstilbud. 4

Folkeskolens formålsparagraf. 5

Horsens Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik. 6

Horsens Kommunes fælleskommunale målsætninger for SFO..7

Overordnet ramme for de pædagogiske aktiviteter. 7

Elementer i mål- og indholdsbeskrivelsen. 8

2 Balancen mellem voksenstyrede aktiviteter og børnenes selvvalgte aktiviteter. 10

3 Børn med særlige behov. 11

4 Professionelle læringsfællesskaber. 13

5 Samarbejde med forældre. 14

6 Indskoling. 15

Generelle oplysninger om skolefritidsordninger i Horsens Kommune. 16

Forord

Formålet med en mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger (SFO) er at give borgerne mulighed for at få indblik i den enkelte kommunes prioriteringer og serviceniveau i forhold til SFO. Horsens Kommunes fælleskommunale mål- og indholdsbeskrivelse er udarbejdet i overensstemmelse med de, for kommunen, fastsatte mål og strategier på skole- og dagtilbudsområdet for at sikre et fælles fokus og en sammenhængende indsats i skole- og fritidstilbuddet.

Lovgivningen på området

Jf. folkeskolelovens §40 har det siden 2009 været et krav at der for kommunens skolefritidsordninger lokalt udarbejdes en mål- og indholdsbeskrivelse.

§ 40 Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør en mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordningerne, jf. § 3, stk. 7, efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler. Undervisningsministeren fastsætter regler om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelserne.

Den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse danner grundlag for hver skoles lokale mål- og indholdsbeskrivelse og definerer, hvad der som minimum skal indgå. Den enkelte skoleleder har ansvaret for, at der lokalt bliver udarbejdet en mål- og indholdsbeskrivelse for SFO

Folkeskoleloven § 40, stk 4

Mål- og indholdsbeskrivelser skal jf. folkeskoleloven som minimum beskrive:

- *Klassetrin samt eventuelt alderstrin for børn der endnu ikke har påbegyndt skolegangen skolefritidsordningen omfatter.*
- *Hvordan skolefritidsordningen skal medvirke til udmøntningen af den sammenhængende børnepolitik, jf. servicelovens § 19, stk. 2.*
- *Mål for samspillet mellem SFO'ens pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og skole-hjem samarbejdet.*
- *Den overordnede ramme for de pædagogiske aktiviteter og det samarbejde der foregår med forældrene i SFO'en. Som minimum:*
 - *Hvordan SFO'en tilbyder lektiestøtte – herunder samspillet med samme i undervisningstiden.*
 - *Hvordan SFO'en gør en målrettet indsats ift. støtte eller udfordringer til børn med særlige behov, forudsætninger mv.*
 - *Hvordan SFO'en inddrager krop, bevægelse og sundhed i hverdagen og i hvilket omfang det sker i samarbejde med idrætsforeninger mv.*
- *Overvejelser om balancen mellem voksenorganiserede og børnenes selvvalgte aktiviteter (sikring af børnenes medindflydelse).*
- *Hvordan sammenhængen mellem overgang fra dagtilbud og SFO sikres – herunder i forhold til videregivelse af oplysninger.*
- *I forhold til førskolebørn i SFO'en: det skal beskrives, hvordan arbejdet med dagtilbuddets pædagogiske læreplan videreføres ind til skoleårets start.*
- *I forhold til førskolebørn: på hvilken måde SFO'en varetager de yngre børns særlige behov og bidrager til en god skolestart for disse børn.*
- *Tidspunktet for, hvornår beskrivelsen senest skal revideres.*

Et sammenhængende skole- og fritidstilbud

Den fælleskommunale mål- og indholdsbeskrivelse for SFO tager udgangspunkt i eksisterende politikker på børne- og ungeområdet i Horsens Kommune. ”*Det handler om børnene!*” er et fælles perspektiv på den opgave, som alle på dagtilbuds- og skoleområdet har del i i Horsens Kommune, hvor fokus er, at alle børn får et godt fundament gennem en tidlig og helhedsorienteret indsats.

Skolefritidsordningerne i Horsens Kommune skal ses som en del af et sammenhængende skole- og fritidstilbud. Den fælleskommunale mål- og indholdsbeskrivelse for SFO skaber rammen for den lokale mål- og indholdsbeskrivelse af SFO og skal samtidig bidrage til at sikre, at alle skoler opfylder de nationalpolitiske og lokalpolitiske mål på området.

Fælles integreret praksis er et udtryk, en metode og en tilgang, der skal understøtte, at de professionelle på skoleområdet i Horsens Kommune i praksis tager udgangspunkt i børnene. Med fælles integreret praksis skal skolelederen sikre, at de professionelle, der arbejder i skole og SFO kender og respekterer hinandens fagligheder, koordinerer indsatserne og samarbejder om at skabe helhed og sammenhæng for det enkelte barn.

Folkeskolens formålsparagraf

Skolefritidsordningerne er en del af skolernes virksomhed, og er dermed omfattet af folkeskolelovens formålsparagraf. Folkeskolens formålsparagraf beskriver visionen for folkeskolen og udstikker mål og idealer, som skal være ledende for skolens dagligdag.

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati

I Horsens Kommune indgår SFO'en i det eksisterende styringsapparat på dagtilbuds- og skoleområdet, som består af kvalitetsrapporterne og kvalitetsaftalerne. Hvert andet år opstilles der i kvalitetsaftalerne mål for kvalitetsudviklingen på skolerne for den kommende to årige periode, herunder også SFO-området.

Horsens Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik

Den sammenhængende Børne- og ungepolitik skal sikre sammenhæng, overblik og fælles retning for, hvordan der i Horsens Kommune samarbejdes om børn og unge. Især er det vigtigt, at der er sammenhæng mellem det der gøres for alle børn og unge, og det, der gøres for børn og unge, der har behov for særlig støtte

I Horsens Kommune er ambitionen og visionen den samme for alle børn og unge.

Alle børn skal have en god start i livet, og alle børn og unge skal have en uddannelse og et godt og meningsfyldt liv.

Den fælles vision er en vision for alle, der arbejder med børn og unge i Horsens Kommune. Alle lokalt besluttede politikker, der handler om børn og unge, indgår i den sammenhængende børne- og ungepolitik. For at lykkes med den fælles vision skal medarbejdere i Horsens Kommune:

- Have forventninger til alle børn og unge
- Se alle forældre som en ressource for deres børn
- Understøtte børn og unges fællesskaber og netværk

- Styrke den almene indsats
- Skabe helhed og sammenhæng i indsatserne

Horsens Kommunes fælleskommunale målsætninger for SFO

Overordnet ramme for de pædagogiske aktiviteter

I Horsens Kommune er der fokus på det enkelte barn i en tidlig og helhedsorienteret indsats. I skolen og skolefritidsordningen skal der være fokus på, at indsatser virker og at indsatserne koordineres, således at der skabes helhed og sammenhæng for det enkelte barn.

Alle børn og unge skal mødes med forventninger, og alle børn og unge skal udfordres, så de får udnyttet deres potentiale til fulde.

Den pædagogiske tilgang for hele dagtilbuds- og skoleområdet i Horsens Kommune har udgangspunkt i de tre målområder: læring, trivsel og personlig mestring. Skolefritidsordningen skal understøtte opfyldelsen af målområderne på baggrund af en fritidspædagogisk tilgang. For eksempel har skolefritidsordningen god mulighed for at arbejde med børnenes personlige mestring gennem arbejde med børnenes motivation og deltagelse i fællesskaber. Centralt er, at læringsperspektivet og den læring, som barnet forventes at opnå, skal være tydelig i planlægningen af aktiviteten.

Det er et lovgivningsmæssigt krav, at der tages beslutning om, hvordan den lokale skolefritidsordning kan tilbyde lektiestøtte. Den lokale mål- og indholdsbeskrivelse skal indeholde de overordnede retningslinjer og niveauet for lektiestøtte.

Elementer i mål- og indholdsbeskrivelsen

1 Krop og bevægelse

Skolefritidsordningen skal bidrage til, at børnene udvikler forudsætninger for, at de i fællesskab med andre og hver for sig kan tage kritisk stilling og handle for at fremme egen og andres sundhed. Krop og sundhed skal derfor tænkes ind i de pædagogiske aktiviteter med et læringsmål for øje.

Skolefritidsordningen bør give børnene mulighed for let adgang til en række forskellige idrætsfaciliteter og bevægelsesvenlige miljøer. Fokus skal ligge på hele det fysiske og motoriske område med mange forskellige og alsidige bevægelsesaktiviteter, hvor det primære mål er at understøtte udviklingen af glæden ved- og lysten til at bevæge sig.

Horsens Kommune har tradition for at samarbejde med øvrige samarbejdspartnere i kommunen, og arbejdet med børns sundhed kan blandt andet ske i samarbejde med idrætsforeninger. Samarbejdet med idrætsforeninger kan desuden bidrage til at bygge bro til idrætslivet uden for SFO-tiden.

Lokalt

I SFO'en på Lundskolen bestræber vi os på, at vores børn dagligt har mulighed for at deltage i alsidige aktiviteter.

Vi er bevidste om at den aktive leg og dét at skulle udfordre sig og lære nyt, er med til at udvikle børnenes bevidsthed omkring egen krop og egne grænser.

Om det er cykelværksteder, ringridning, balancebomme i gymnastiksalen, rulleskøjter eller mooncars, så udfordres og udvikles børnene på deres motoriske kunnen. Samtidig er vi bevidste om, at det også er vigtigt, at vores børn har mulighed for, at snuse til noget de ikke nødvendigvis føler sig sikre i, men derigennem får succes og oplever glæden ved at lykkes.

Vi samarbejder med idrætsforeninger i forbindelse med sommerens fodbold- og gymnastikskole og vi åbner gerne dørene til diverse foreninger, der har interesse i, at have et projekt kørende i vores SFO.

2 Balancen mellem voksenstyrede aktiviteter og børnenes selvvalgte aktiviteter

Alle børn og unge i Horsens kommune skal opleve sig selv som betydningsfulde og aktive deltagere i sociale fællesskaber og læringsfællesskaber. Der skal være fokus på at styrke fællesskaber og netværk børn imellem og mellem børn og voksne til gavn for alle børn.

Alle børn i Horsens Kommune skal inddrages og være med til at bestemme på en måde, der giver mening i forhold til deres alder og udviklingstrin. Inddragelse handler i høj grad om at lytte til barnet, og ofte har inddragelsen i sig selv en værdi for det enkelte barn.

Planlægningen af børnenes tid i skolefritidsordningen skal ske i en vekselvirkning mellem voksenstyrede og selvvalgte aktiviteter. Selvvalgte aktiviteter skal bl.a. sikre børnenes medindflydelse i - og en oplevelse af integritet i eget liv.

Lokalt

Vi er i SFO'en meget optaget af vekslen mellem den frie leg, hvor vi ser mange børn svinge sig og klatre på legepladsen, løbe op og ned af bakker, gemme sig i huler nede bag buskene og grave huller, og den anden side en mere voksenstyrede leg, med konkrete lege i gymnastiksalen, krea værksteder, fredages fodbold- eller hockeykampe. Særligt disse aktiviteter sigter også mod at skabe fællesskaber på tværs af årgange.

Vi har det sidste halve år arbejdet med kvaliteten i vores SFO, og vi arbejder fortsat med tanken om, at god kvalitet ikke nødvendigvis er lig med udbuddet af antal aktiviteter, men at der også skal være rum til at børn kan fordybe sig i den frie leg, som er med til at udvikle børns sociale kompetencer og kunsten at gå på kompromis. Vi har derfor også fremtidigt fokus på at skabe rammerne for at den frie leg kan udfolde sig.

Som en del af tilbuddet for alle SFO pædagoger i Horsens Kommune deltager vi i projektet om "den værdifulde leg" i SFO'en og vil med prøvehandlinger blive nysgerrige på, hvordan vi bedst muligt kan understøtte de gode lege.

I vores SFO er vi nysgerrige på, hvad vores børn synes er en god SFO. I SFO2 vil vi have et ugentligt børnemøde, så barnet får en stemme ind i hvad de kunne tænke sig at SFO'en tilbyder af aktiviteter. Herved bliver de medbestemmende og inddraget, mens de samtidig lærer at tage ansvar for at bakke op om deres valgte aktiviteter. I SFO'en generelt er vi i øjeblikket optaget af, hvordan vi får synliggjort børnenes syn på vores SFO.

Vi er opmærksomme på at tilbyde alsidige aktiviteter i ugens løb, der både er repræsenteret ved aktiviteter, ude, inde, i køkkenet, i sløjd.

3 Børn med særlige behov

Uanset om et barn har særlige udfordringer eller er i en udsat position, er det først og fremmest et barn, og Horsens Kommunes ambitioner gælder alle børn. Den primære forebyggelse foregår i inkluderende miljøer, som en integreret del af målsætningen om at sikre alle børn og unge den bedst mulige læring, trivsel og personlige mestring. Der er dog også børn med særlige behov og forudsætninger, som har behov for støtte i større eller mindre grad.

Lokalt

Børn har forskellige forudsætninger for at kunne lykkes i fællesskabet, og de har forskellige interesser for at være deltagende i SFO'en. Selvom det for nogle børn giver mere mening, gælder det for alle børn, at struktur og overblik understøtter en mere overskuelig hverdag og muliggør en lettere deltagelse.

I børnenes sidste lektion i skolen, bliver de af den voksne informeret om hvilke aktiviteter der foregår i SFO'en. Samtidig hænger der en oversigt med billeder og skrift over dagen i SFO'ens fællesrum.

Langt det meste personale i SFO'en er også en del af børnenes skoledag. De er årgangspædagoger og en del af teamet omkring børnene. For de børn som har en særlig opmærksomhed i skoledagen, er pædagogerne, som også er i SFO'en, allerede omkring. Denne viden og eventuelle tiltag videreføres i SFO'en, så de vante rammer er genkendelige gennem hele barnets dag.

På pædagogernes ugentlige PLFmøder, drøfter vi hvordan vi bedst muligt kan støtte op om en god SFO og viden videreformidles, så alt personale er informeret omkring aftaler.

Sammenhæng og samarbejde

4 Professionelle læringsfællesskaber

For at sikre en høj faglig kvalitet i SFO-tilbuddene skal der være fokus på det professionelle arbejde omkring læringsaktiviteterne. Med professionelle læringsfællesskaber understøttes indsatsen omkring børns læring, trivsel og personlige mestring med en professionel og systematiseret tilgang. Via undersøgelse, analyse og refleksion i fællesskabet lærer og opbygger det faglige personale kompetencer og skaber ny praksis til gavn for børns udvikling.

Lokalt

Der afholdes ugentlige PLF møder, hvor vi i professionelle rammer, reflekterer og udvikler vores pædagogiske praksis. Den pædagogiske praksis der både omhandler konkrete rammer, hvordan vi understøtter fællesskaber, den frie leg, det pædagogiske indhold af aktiviteter, børneinddragelse og særligt dette med fokus på, om der er noget vi med fordel kan ændre på, for at skabe en endnu bedre hverdag for vores SFO børn.

Vi øver os i at være i refleksionen, og med baggrund i observationer, lave prøvehandlinger, for at se i praksis, om vi med forandringer kan skabe en endnu bedre SFO.

5 Samarbejde med forældre

I Horsens Kommune anses alle forældre som en ressource for deres børn, og alle forældre skal mødes med forventninger til, at de mestrer forældrerollen. Skolefritidsordningens samarbejde med forældrene skal være tæt og respektfuldt. Forældrenes perspektiv skal inddrages aktivt og deres rolle i barnets liv skal understøttes.

Lokalt

Hver måned modtager børn og forældre SFO'ens månedsbrev. Heri er der information om hvad måneden bringer, hvad der rører sig i SFO'en, samt en oversigt over månedens aktiviteter i SFO'en. Her har forældrene sammen med børnene mulighed for at gennemgå ugens aktiviteter.

Forældrehenvendelser drøftes med personalet og deres syn på deres børns hverdag inddrages konstruktivt i vores samtale. Vi er som professionelle bevidste om, at vi kender deres børn allerbedst når de er hos os i SFO'en, og at forældrene kender dem bedst når de er hjemme sammen med dem. Den bro skal vi bygge.

Årgangspædagogerne deltager desuden på diverse møder i et tværprofessionelt samarbejde. Her særligt ved børn som har brug for en særlig opmærksomhed, men årgangspædagogerne, som også er i SFO'en kan også deltage i skole/hjem samtaler. Samtidig er den daglige kontakt i SFO'en ved aflevering og afhentning en vigtig del af samarbejdet.

6 Indskoling

Dagtilbud, skole og skolefritidsordning arbejder efter den samme vision og efter de samme tre overordnede målområder. God sammenhæng mellem dagtilbuds- og skoleområdet skal sikre, at der arbejdes efter de samme pejlinger. God sammenhæng skal desuden sikre, at barnet oplever en tryk og sammenhængende hverdag på tværs af dagtilbud, skoleområdet og hjemmet.

For de børn, der endnu ikke er startet i skole, skal det lokalt besluttes, om det er den pædagogiske læreplan eller de 6 kompetenceområder, der arbejdes med i børnehaveklassen, der skal videreføres i skolefritidsordningen fra dagtilbuddet og frem til skolestart d. 1.8.

Lokalt

Lokalt er der et godt samarbejde med distriktets børnehaver. Her sparer vi om det praktiske i hverdagen og i samarbejde med forældrene træffer de bedst mulige beslutninger vedr. skoleudsættelse, skoleparathed etc. Børnehaven indkalder til relevante netværksmøder vedrørende de børn, som snart skal starte i skole.

På Lundskolen er der førskole fra 1. maj. Her bliver storbørnsgruppen en del af børnegruppen på Lundskolens matrikel. Personalet i førskolen er repræsenteret ved; kendt personale fra børnehaven, pædagogerne tilknyttet 0. årgang, samt et mix af børnehaveklasseledere og ressourcepersoner fra indskoling. Personalet er på besøg i børnehaven før opstarten i førskolen, mens storbørnsgruppen fra skoleårets start benytter skolens legeplads og bliver fortrolig med den og skolen her.

I samarbejde med børnehaven skal det besluttes om det er de 6 kompetenceområder eller den pædagogiske læreplan der skal arbejdes med i børnehaveklassen og SFO'en, som en videreførelse fra børnehaven.

Generelle oplysninger om skolefritidsordninger i Horsens Kommune

I Horsens Kommune er der følgende skolefritidsordningstilbud:

SFO1 for 0.-3. klassetrin

Tilbydes på alle kommunens almindelige folkeskoler

SFO2 for 4.-5. klassetrin

Tilbydes på Dagnæsskolen, Egebjergskolen, Højvangskolen, Lundskolen, Nim Skole, Stensballeskolen, Søvind Skole og Østerhåbskolen

SFO2 for 4.-6. klassetrin

Tilbydes på Brædstrup Skole og Horsens Byskole

SFO2 for 4.-7. klassetrin

Tilbydes på Bankagerskolen, Gedved Skole, Hovedgård Skole, Østbirk Skole, Langmarkskolen og Søndermarkskolen.